

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ 2) เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ 3) เพื่อประเมินรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ โดยแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่เป็นหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์/ผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 17 โรงเรียนๆ ละ 25 คน จำนวน 425 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานของโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ยกวางรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาคือความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษา สำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ มายกวางรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ โดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอร่างรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษา สำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ต่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างรูปแบบโดยใช้ เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ สำคัญของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ จำนวน 17 คน โดยดำเนินการ 3 รอบ ดังนี้ รอบที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ โดยใช้คำถามปลายเปิดและปลายปิด และเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รอบที่ 2 ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถาม ปลายปิด 5 ระดับ เกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา เขตภาคเหนือ วิเคราะห์ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ผลต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยควอไทล์ แล้วคัดเลือกประเด็นที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 1.50 ลงมา แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 ที่มีค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะรายจากการตอบในรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณายืนยันคำตอบ ในรอบที่ 2 อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียน สองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

หลังจากผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียน สองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือเป็นการนำข้อมูลจาก ขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามปลายปิด มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูที่เป็นหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 โรงเรียน ทุละ 25 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน เป็นผู้ตอบเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ

ความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ของรูปแบบด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยความร่วมมือในการจัดการโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ พบว่า รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่เป็นหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความร่วมมือการจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.53$) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.33$)

2. ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ สรุปได้ ดังนี้

2.1 ความร่วมมือ 6 ด้าน คือ 1) ด้านร่วมคิดค้นปัญหา และตัดสินใจ 2) ด้านร่วมวางแผน 3) ด้านร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ 4) ด้านร่วมดำเนินการ 5) ด้านร่วมกำกับ ติดตาม และประเมินผล 6) ด้านร่วมรับผลจากการดำเนินการ แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ด้านร่วมคิดค้นปัญหา และตัดสินใจ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วินิจฉัยปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือในการจัดการโรงเรียนสองภาษาจากการอภิปรายร่วมกัน 2) ค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข 3) นำปัญหามาพิจารณาเพื่อให้การสนับสนุนทั้งทางวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ 4) ตัดสินใจกำหนดความต้องการในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 5) สรุปผลข้อมูลเพื่อทบทวนจุดเด่นจุดด้อยของการจัดการโรงเรียนสองภาษาร่วมกัน 6) จัดลำดับก่อนหลังของปัญหาการจัดการโรงเรียนสองภาษาร่วมกัน และ 7) ร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการโรงเรียนสองภาษา และจากผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายขั้นตอนพบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 5 ขั้นตอน

2.1.2 ด้านร่วมวางแผน ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วิเคราะห์สภาพการณ์ในปัจจุบันโดยรวม 2) ผู้บริหารตรวจสอบความพร้อมของความร่วมมือในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 3) กำหนดแนวทางการจัดการโรงเรียนสองภาษาโดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4) กำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการจัดการโรงเรียนสองภาษาที่ควรจะเป็น 5) ผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องหาวิธีการแนวทางการจัดการโรงเรียนสองภาษา 6) จัดลำดับความสำคัญของการจัดการโรงเรียนสองภาษา 7) แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม 8) เรียงลำดับประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อนของการจัดการโรงเรียนสองภาษา 9) ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของการจัดการโรงเรียนสองภาษา 10) ประชุมชี้แจงเมื่อเกิดปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ปัญหาาร่วมกัน และจากผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด 7 ชั้นตอน

2.1.3 ด้านร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 10 ชั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) จัดตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล 3) จัดประชุมคณะกรรมการวางแผน การจัดการโรงเรียนสองภาษาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4) ศึกษาภารกิจ ผลผลิตหลักและผลลัพธ์ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดเป็นนโยบายในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 5) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของการจัดการโรงเรียนสองภาษา 6) กำหนดเกณฑ์เชิงปริมาณ คุณภาพ และการจัดทำรายละเอียดของเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน 7) กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 8) กำหนดนโยบาย กำหนดกิจกรรมสำคัญตามกลยุทธ์และนโยบาย 9) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 10) นำเสนอผลการวิเคราะห์การจัดการโรงเรียนสองภาษา และจากผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 7 ชั้นตอน

2.1.4 ด้านร่วมดำเนินการ ประกอบด้วย 8 ชั้นตอน ได้แก่ 1) จัดทำแผนการจัดการโรงเรียนสองภาษา 2) กำหนดขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานตามแผน/โครงการให้ชัดเจน โดยจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน 3) กำหนดยุทธศาสตร์เป็นประเด็นย่อยๆ ในการบริหารงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ที่กำหนด โดยใช้ความร่วมมือ 4) มอบหมายงานตามขั้นตอนของการจัดการโรงเรียนสองภาษา 5) ประสานงานแก่ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 6) กำกับ ติดตาม ดูแล การปฏิบัติงาน 7) ทบทวนผลการดำเนินการ โดยเปรียบเทียบกับผู้ที่ดีที่สุดหรือคู่เปรียบเทียบ 8) ประเมินผลการปฏิบัติงานระดับหน่วยงาน และจากผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 3 ชั้นตอน

2.1.5 ด้านร่วมกำกับ ติดตาม และประเมินผล ประกอบด้วย 10 ชั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดกรอบ วิธีการ และแนวทางในการประเมินผลการจัดการโรงเรียนสองภาษา 2) สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยระบุตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดผลการปฏิบัติงานให้ชัดเจน 3) กำหนดเกณฑ์เชิงปริมาณ เกณฑ์เชิงคุณภาพ และการจัดทำรายละเอียดของเกณฑ์อย่างชัดเจน 4) จัดทำแผน ปฏิทินการกำกับติดตามการจัดการโรงเรียนสองภาษา 5) กำหนดผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตาม และประเมินผล

6) ประชุมปรึกษาหารือ เมื่อเกิดปัญหา อุปสรรค และหา แนวทางแก้ไขร่วมกัน 7) นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 8) ติดตาม ประเมินผล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นตามปฏิทินการดำเนินการ 9) นำเสนอผลการกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการโรงเรียนสองภาษา 10) รายงานผลให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 7 ชั้นตอน

2.1.6 ด้านร่วมรับผลจากการดำเนินการ ประกอบด้วย 4 ชั้นตอน ได้แก่ 1) สร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 2) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 3) นำเสนอผลความร่วมมือในการจัดการโรงเรียนสองภาษา 4) รายงานผลการจัดการโรงเรียนสองภาษา ให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 1 ชั้นตอน

2.2 การจัดการโรงเรียนสองภาษา 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการบริหารผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล

2.2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 20 ชั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2) เตรียมความพร้อมเพื่อรับการจัดทำ/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยชี้แจงประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3) เตรียมข้อมูลต่างๆ เพื่อรองรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโปรแกรมสองภาษา 4) ประชุมทางวิชาการ/การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 5) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโปรแกรมสองภาษา 6) จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล 7) จัดทำคู่มือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 8) เตรียมเอกสารเพื่อการพัฒนากระบวนการภายใน โดยมีกิจกรรม วิธีการต่างๆ เช่น การประชุมชี้แจงการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทุกกลุ่มมอบหมายรับผิดชอบ 9) จัดระบบบริหาร สารสนเทศที่ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน 10) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษา 11) ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการสรุปรายงานการประเมินแจ้งผู้เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน 12) พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 13) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยนำเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ 14) สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 15) จัดทำคู่มือหรือแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามอบบริการให้กับครู 16) วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 17) ประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 18) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรโดยครูเจ้าของภาษา 19) ติดตาม

ประเมินผลการใช้หลักสูตรตามแผนที่กำหนด 20) นำผลการประเมินหลักสูตรมาเป็นสารสนเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตร และจากผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชั้นตอน พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 13 ชั้นตอน

2.2.2 ด้านการบริหารผู้สอน ประกอบด้วย 20 ชั้นตอน ได้แก่ 1) สนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมในการเรียนการสอน 2) ส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาโรงเรียนสองภาษา 3) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและบริหารโรงเรียนสองภาษา 4) สนับสนุนให้ครูผู้สอนโรงเรียนสองภาษาเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 5) สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสืบค้นและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการ การเรียนการสอน 6) ส่งเสริมการจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสองภาษา 7) วางแผนและจัดโครงสร้างการวัดและประเมินผลทั้งรายวิชา 8) ส่งเสริมครูใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อที่มีคุณภาพตามหลักสูตรสองภาษา 9) ประชุมครูผู้สอนเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของนักเรียนในการนำเอาผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน 10) กำกับ ติดตามบุคลากรด้านการเรียนการสอน 11) บริหารงานบุคคล ประกอบด้วย งานบุคลากรชาวต่างชาติ และงานพัฒนา 12) สรรหาครูชาวต่างชาติของสถานศึกษาตามความต้องการ โดยผ่านกระบวนการคณะกรรมการสรรหาบุคลากร 13) จัดตั้งคณะกรรมการสรรหาครูชาวต่างชาติของสถานศึกษาตามความต้องการ โดยผ่านกระบวนการคณะกรรมการสรรหาบุคลากร 14) ประเมินครูผู้สอนชาวต่างชาติ 15) ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคลากรเพื่อนำมาวางแผนในปีถัดไป 16) กำหนดและดำเนินการในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร 17) จัดตั้งคณะกรรมการสรรหาครูชาวต่างชาติของสถานศึกษาตามความต้องการ โดยผ่านกระบวนการคณะกรรมการสรรหาบุคลากร 18) คัดเลือกครูชาวต่างชาติต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู 19) ส่งเสริมให้มีครูชาวต่างชาติครบทุกชั้นเรียนที่เปิดสอน 20) ส่งเสริมครูผู้สอนชาวต่างชาติมีความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรม พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 12 ชั้นตอน

2.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 20 ชั้นตอน ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 2) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี 5) ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิดเชิงสร้างสรรค์ 6) สนับสนุนนักเรียนมีโอกาสพบปะครูชาวต่างชาติได้ตลอดเวลา 7) ส่งเสริมนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 8) ติดตาม ควบคุมคุณภาพ การเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติและชาวไทย 9) จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียน 10) จัดโครงสร้างการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหาและการพัฒนาการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสองภาษา 11) จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึง

ความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน 12) จัดบรรยายภาคทวิวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษ 13) จัดตารางสอนเป็นไปตามโครงสร้างและเกณฑ์การจัดอัตรากำลังครูของโรงเรียนสองภาษา 14) จัดและบริการวัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอน 15) ให้นักเรียนในโครงการสองภาษามีกิจกรรมร่วมกับนักเรียนชั้นปกติในโรงเรียนและชุมชน 16) กำหนดและดำเนินการในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร 17) ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 18) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น 19) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ 20) รับผิดชอบในการบริหารการเงินและผลการดำเนินงานโรงเรียนสองภาษา พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 10 ขั้นตอน

2.2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย 20 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหา และแสวงหาความรู้ 2) จัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอนแบบฝึกหัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสอดคล้องกับหลักสูตร 3) ส่งเสริมให้ใช้ตำราภาษาอังกฤษทุกสาระการเรียนรู้กับหนังสือภาษาไทย 4) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับ การเรียนการสอนที่ทันสมัย 5) พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ 6) พัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน 7) ส่งเสริมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 8) จัดหาหนังสือ ตำราเรียน สื่อประกอบการสอนที่หลากหลายกับความต้องการและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ 9) พัฒนาระบบการเรียนรู้ ที่ได้จากการศึกษาตัวอย่างผลงาน และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีของครูผู้สอน 10) ส่งเสริมให้ระบบเครือข่ายอุปกรณ์ และศูนย์การเรียนรู้พื้นฐาน ชุมชนมีเดีย และศูนย์การเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 11) ส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 12) จัดโครงการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่สู่สาธารณชน 13) สำรวจความต้องการของครูโดยการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน 14) ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้ครูได้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 15) จัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมาอำนวยความสะดวกแก่ครู 16) ส่งเสริมให้ชุมชนร่วมมือในการจัดแหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียน 17) พิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเป็นผู้ให้บริการ ด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น 18) มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบดูแล รักษา และการให้บริการสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน 19) วางแผนและจัดทำโครงการในการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของการจัดซื้อจัดจ้าง 20) จัดระบบการดูแลการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์อย่างประหยัด ถูกต้อง พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 13 ขั้นตอน

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 20 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ส่งเสริมการวัดและประเมินตามสภาพจริง 2) วัดและประเมินผล ครอบคลุม และสอดคล้องสาระ และมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ 3) วัดผลและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนโดย

ภาษาอังกฤษด้วยเครื่องมือวัดผลประเมินผลเป็นภาษาอังกฤษ 4) ส่งเสริมการประเมินความรู้ ทักษะ เจตคติระหว่างสอนทุกครั้ง 5) ประเมินความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษทุกทักษะของนักเรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้า 6) ขอรับการประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากหน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบมาตรฐานการเรียนการสอน 7) นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลมาประเมินวิเคราะห์ผล 8) นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้ในการจัดการศึกษาโรงเรียนสองภาษา 9) นำเสนอวิธีการ วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศในโรงเรียน 10) รายงานนิเทศ กำกับ ติดตาม 11) ส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 12) จัดเตรียมสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศอย่างเหมาะสม 13) จัดทำคู่มือการนิเทศการสอนโดยผู้มีความรู้และประสบการณ์ 14) ให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ 15) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูไทยและครูต่างชาติ 16) จัดทำเอกสาร คู่มือการประเมินผล ที่ชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่ายและตรงกัน 17) วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเทคนิคที่หลากหลาย 18) กำหนดปฏิทินในการวัดและประเมินผลของแต่ละรายวิชาให้นักเรียนทราบ 19) สนับสนุนให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 20) สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด 11 ขั้นตอน

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษา สำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ โดยรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่เป็นหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ความร่วมมือ ในภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 4.75$) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านร่วมวางแผน ($\bar{X} = 4.38$) การจัดการเรียนสองภาษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ขั้นตอน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารผู้สอน ($\bar{X} = 4.75$) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.52$)

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล มีดังนี้

1. ผลการศึกษาความร่วมมือในการจัดการโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ พบว่า รูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการบริหารผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล สอดคล้อง อ้อมธจิต แปนศรี (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการศึกษา

แบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการประกอบการโรงเรียนสองภาษาของประเทศไทย มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านตัวหลักสูตร ต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง มีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) มีความหลากหลายและความทันสมัยต่อการเรียนการสอน มีความเพียงพอเหมาะสมกับผู้เรียน นักเรียนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเต็มที่ มีรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้ มีสื่อนวัตกรรมที่เน้นเทคโนโลยี มีสื่อพัฒนาและส่งเสริมความรู้ด้านวัฒนธรรมเจ้าของภาษา 3) ด้านผู้รับผิดชอบโครงการ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบสองภาษา สามารถประสานงานกับบุคลากรต่างๆ ภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี มีวิสัยทัศน์และมีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนได้ สามารถทำหน้าที่ประสานเครือข่ายความร่วมมือจากการจัดการศึกษาในรูปแบบสองภาษากับโรงเรียนอื่นได้ 4) ด้านคุณภาพครูผู้สอน มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนด มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานในการจัดการศึกษาแบบสองภาษา มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานด้านการสอน 5) ด้านความพร้อมพื้นฐานนักเรียน มีคุณสมบัติครบตามที่โรงเรียนกำหนด มีความสนใจในการเข้าเรียนตามการจัดการศึกษาแบบสองภาษา มีความสามารถพื้นฐานในการเข้าเรียนตามการจัดการศึกษาแบบสองภาษา 6) ด้านลักษณะของแหล่งเรียนรู้ มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา และแหล่งทรัพยากรด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอและหลากหลาย สามารถอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน 7) ด้านความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือ รับฟัง และให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบสองภาษา มีความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ของนักเรียนเป็นอย่างดี 8) ด้านการบริหารจัดการ มีโครงสร้างการบริหารจัดการแบบสองภาษา โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ อย่างชัดเจน มีคณะกรรมการบริหารจัดการแบบสองภาษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง 9) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นทักษะกระบวนการคิด 10) ด้านการเตรียมการสอนของครู มีการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละสาระที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษไว้อย่างชัดเจน มีความพร้อมสามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และวิทยา พัฒนวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการประกอบการของโรงเรียนสองภาษา พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) รูปแบบการคุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Trait) 2) การพัฒนาตนเอง (Self Development) 3) การบริหารการเงิน (Financial Management) 4) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) 5) การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยนั้นเป็นโรงเรียน

รูปแบบใหม่มีจุดเน้นที่เน้นการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เพื่อที่นักเรียนจะสามารถพัฒนา ศักยภาพด้านภาษาให้ก้าวหน้าและพร้อมที่จะเป็นทรัพยากรสำคัญในการนำพาประเทศให้สามารถ แข่งขันกับนานาชาติในเวทีโลกได้ และละเอียด กลิ่นลำดวน (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาครัฐ ช่วงชั้นที่ 3-4 ที่ดำเนินการสองตามโครงการโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีปัญหา เรื่องการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการมีการครอบคลุมทุกงาน ทุกกิจกรรมที่โรงเรียนสองภาษา ต้องดำเนินการ เรื่องความสัมพันธ์กลมกลืนในการจัดองค์ประกอบของโรงเรียนสองภาษากับองค์กรที่จัดการเรียน การสอนภาคปกติ การคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษาเป็นไป ตามผังโครงสร้างการบริหาร 2) ด้านการจัดการหลักสูตร มีปัญหาเรื่องความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย และหลักการของหลักสูตรของโรงเรียนสองภาษาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ความสะดวกในการ นำเอกสารหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไปใช้ ความเข้าใจที่ถูกต้องของครูในการใช้เอกสารหลักสูตร 3) ด้านการ จัดการเรียนการสอน มีปัญหาเรื่องการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน แต่ละคน การจัดสอนซ่อมเสริมให้ตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียน การจัดบรรยายภาคทฤษฎีวิชาการเพื่อ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การตรวจสอบประสิทธิภาพของวัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ การจัดและบริหารวัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศการสอน มีปัญหาเรื่องการจัดเตรียมสื่อและเครื่องมือสำหรับนิเทศอย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครู วางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูไทยและครูเจ้าของภาษา การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสอนซึ่งกันและกัน การจัดทำรายงานผลการประเมินการนิเทศการสอนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อนำมา ปรับปรุงการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน มีปัญหาเรื่องการจัดทำเอกสาร คู่มือ การประเมินผลที่ชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่ายและตรงกัน การวัดผลและการประเมินผลตามสภาพจริงด้วย เทคนิคที่หลากหลาย การทำเครื่องมือใช้ในการประเมินผู้เรียน และสอนโดยสอดคล้องกับเกณฑ์การ ประเมินผล การสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน และสุริยรัตน์ พรหมเพ็ชร (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนสองภาษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนสองภาษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแต่ละ ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการดำเนินการ มีปัญหาในเรื่องการเตรียมของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนตามโครงการ โรงเรียนสองภาษา บุคลากรมีวัฒนธรรมองค์กร 2) ด้านกระบวนการจัดการศึกษา มีปัญหาในเรื่องการ พัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการค้นคว้าของนักเรียน การพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการเรียนรู้อะไรและพัฒนา มีปัญหาในเรื่องการจัดหาหนังสือและตำราเรียน สื่อประกอบการสอนที่หลากหลายตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ การส่งเสริมการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพในรูปแบบต่างๆ ของครูผู้สอน 4) ด้านงบประมาณ และทรัพยากร มีปัญหาในเรื่องการใช้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์และศูนย์การเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร การจัดทำโครงการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่สู่ สาธารณชน และชัยพร สกุลพนารักษ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษา สำหรับประเทศไทย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย มีองค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การประเมินผล 2) การบริหารกิจการนักเรียน 3) การบริหาร บุคคล 4) การบริหารวิชาการ 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 6) การประกันคุณภาพการศึกษา 7) การบริหาร ทั่วไป ทั้งนี้ เพราะการบริหารโรงเรียนสองภาษาผู้บริหารต้องมีการวางแผนที่ชาญฉลาด มีความคิด สร้างสรรค์เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรปฏิบัติงานได้เหนือกว่าผู้แข่งขัน และเพื่อให้สามารถบรรลุ เป้าหมายตามที่ต้องการได้ ผู้บริหารโรงเรียนสองภาษาต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและการบริหารเป็นกระบวนการร่วมกันกับกลุ่มบุคคล ซึ่งพร้อมด้วยปัจจัย ทางการบริหาร ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบในงานสำเร็จได้โดยอาศัยความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก อีกทั้งมีการติดต่อข่าวสาร ขอความร่วมมือทางด้านวิชาการในต่างประเทศ จะต้องมีระบบงานที่ดีมีการ ประกันคุณภาพมุ่งเน้นสร้างความเป็นเลิศในด้านการบริหารจัดการทุกๆ ด้าน

2. ผลการสร้างรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ มีองค์ประกอบ ดังนี้ ความร่วมมือ 6 ขั้นตอน คือ 1) ด้านร่วมคิดค้น ปัญหา และตัดสินใจ 2) ด้านร่วมวางแผน 3) ด้านร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ 4) ด้านร่วมดำเนินการ 5) ด้านร่วมกำกับ ติดตาม และประเมินผล 6) ด้านร่วมรับผลการดำเนินการ และการจัดการโรงเรียน สองภาษา 5 ด้าน 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการบริหารผู้สอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาความร่วมมือ ในการจัดการโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ นำมาขยายรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ แล้วตรวจสอบ ความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และประเมินความเป็นไปได้โดย รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่เป็น หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

1. ด้านร่วมคิดค้นปัญหา และตัดสินใจ เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู วิจัยปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือในการจัดการ โรงเรียนสองภาษาจากการอภิปรายร่วมกัน ค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข นำปัญหา มาพิจารณาเพื่อให้การสนับสนุนทั้งทางวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ ตัดสินใจกำหนดความ ต้องการในการจัดการโรงเรียนสองภาษา สรุปผลข้อมูล เพื่อทบทวนจุดเด่น จุดด้อยของการจัดการ

โรงเรียนสองภาษาร่วมกัน จัดลำดับก่อนหลังของปัญหาการจัดการโรงเรียนสองภาษาร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการโรงเรียนสองภาษา สอดคล้องกับ ยรรยง แก่นสาร (2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนของครูอยู่ระดับมาก แต่ยังมีการบริหารงานบางด้านที่ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมให้มาก ได้แก่ งานความสัมพันธ์ชุมชน งานบุคลากร งานธุรการ และการเงินพัสดุ และณัฐกร สุขสุขุม (2553) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา โดยมีการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพ และวางแผนด้านงบประมาณของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูลเลอร์ (Schuler. 1990) ได้วิจัยการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจด้านการศึกษาในมหาวิทยาลัยมินเนโซต้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ปรากฏว่า ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วม การเข้าร่วมโดยไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากการขาดการสื่อสาร ผลประโยชน์จากการเข้าร่วมของประชาชน ได้แก่ การพัฒนาความเข้าใจในมหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อทิศทางการบริหารของมหาวิทยาลัย และจิดนฉัตร ปะโคทัง (2549) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนดีเด่น โรงเรียนกันทรารมณธ์ พบว่า การระดมความคิดเป็นการคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน ในลักษณะของการร่วมคิดที่มาจากทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชน จะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้ร่วมกันรู้สภาพของชุมชน การดำเนินชีวิต ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำงาน และร่วมกันคิดค้นปัญหา และสาเหตุของปัญหา ตลอดจนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และอภิขัย นุชเนื่อง (2551) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การรับรู้และพัฒนาโรงเรียนประกอบด้วย การให้ข้อเสนอแนะและรับรู้การบริหารและการดำเนินงานของโรงเรียน มีส่วนรับรู้และให้ข้อเสนอแนะติดตามผลการดำเนินงานและสรุปผลงานประจำปีของโรงเรียน การเป็นผู้สะท้อนความต้องการของชุมชนด้านการพัฒนาโรงเรียน การรับรู้และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านร่วมวางแผน เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ วิเคราะห์สภาพการณ์ในปัจจุบันโดยรวม ผู้บริหารตรวจสอบความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนสองภาษา กำหนดแนวทางการจัดการโรงเรียนสองภาษาโดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนร่วม กำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการจัดการโรงเรียนสองภาษาที่ควรจะเป็น ผู้มีส่วนร่วมคิดหาวิธีการ แนวทางการจัดการโรงเรียนสองภาษา จัดลำดับความสำคัญของการจัดการโรงเรียนสองภาษา แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม เรียงลำดับประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน ของการจัดการโรงเรียนสองภาษา

ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของการจัดการโรงเรียนสองภาษา ประชุมชี้แจงเมื่อเกิดปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ปัญหาพร้อมกัน สอดคล้องกับงานวิจัย เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาทีมวิชาการในสถานศึกษาในการวางแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ทบทวนกิจกรรมต่างๆ ที่ทำมาแล้ว ผู้บริหารตรวจสอบความพร้อมของทีมงาน และกำหนด แนวทางการจัดกิจกรรมโดยสอบถาม ความคิดเห็นจากสมาชิกในทีม และวรภัทร์ ภูเจริญ (2543) ได้เสนอแนวคิดว่าการทำงานที่เป็นระบบและเป็นกระบวนการ คือ การทำงานที่เป็นแบบวงจร PDCA ประกอบด้วย กระบวนการทำงานตามวงจรนี้ จะมีการตรวจสอบควบคุมไปกับการทำงาน ซึ่งทำให้เกิด การปรับปรุงการทำงานตลอดเวลา เป็นการทำงานที่ต่อเนื่อง มีระบบการบริหารที่มีคุณภาพและใช้กัน แพร่หลาย และชัยนันทิธรณ์ ขาวงาม (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีจังหวัดลำพูน พบว่า ขั้นตอนสร้างแนวทางการปฏิบัติ เป็นขั้นตอน การคิดค้นหรือระบุกิจกรรมเพื่อหาวิธีการสำคัญ เพื่อนำไปสู่สิ่งที่ยากให้เกิดขึ้นเป็นขั้นตอนของการ ปฏิสัมพันธ์หรือสมาชิกมีอิทธิพลระหว่างกันนั้นได้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่ ขั้นการระบุกิจกรรมหรือ โครงการ ชั้นของการแยกประเภทของกิจกรรมและจัดลำดับความสำคัญ และลดดา ผลวัฒน์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานระดับมัธยมศึกษา พบว่า การวางแผนมีการจัดระบบให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมรับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และภาคภูมิใจใน ความสำเร็จร่วมกัน โดยการให้กลุ่มมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน มีการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียน ค้นหาโอกาส อุปสรรคภายนอกโรงเรียน และณัฐกร สุขสม (2553) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมในการวางแผน การแต่งตั้ง คณะดำเนินการหรือกลุ่มบุคคลเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนการดำเนินการและการประเมินผล มีการ ประชุมวางแผนและกำหนดทรัพยากรที่ต้องการเพื่อสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ มีแกน (Meegan. 1986) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมในการวางแผนและคุณภาพของโรงเรียน คาทอลิก ในรัฐวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การเพิ่มขึ้นตอนของการมีส่วนร่วมในการวางแผน และแนวคิดของบุคลากรเกี่ยวกับคุณภาพของโรงเรียน พบว่า การวางแผนและคุณภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กัน องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการ วางแผน คือ หลักสูตรและครูใหญ่ มีทัศนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของโรงเรียนในแง่บวก มากกว่าครูทั่วไป

3. ด้านร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียน สองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ สร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวม

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วม จัดตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล จัดประชุมคณะกรรมการวางแผนการจัดการโรงเรียนสองภาษาของผู้มีส่วนร่วม ศึกษาภารกิจผลิตหลักและผลลัพธ์ที่หน่วยงานต้นสังกัด กำหนดเป็นนโยบายในการจัดการโรงเรียนสองภาษา วิเคราะห์สภาพ-แวดล้อมของสถานศึกษา หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของการจัดการโรงเรียนสองภาษา กำหนดเกณฑ์เชิงปริมาณ คุณภาพ และการจัดทำรายละเอียดของเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ในการจัดการโรงเรียนสองภาษา กำหนดนโยบาย กำหนดกิจกรรมสำคัญตามกลยุทธ์และนโยบาย จัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการโรงเรียนสองภาษา และนำเสนอผลการวิเคราะห์การจัดการโรงเรียนสองภาษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม วัฒนชัย (2546) ได้ชี้ให้เห็นว่า การดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารต้องสร้างระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารต้องเอาใจใส่เอื้อให้บุคลากรในหน่วยงานของตนมีศักยภาพพร้อม มีความเข้มแข็ง และเพชรินรงค์ประเสริฐ (2550) กล่าวว่า การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ประกอบด้วย วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กร กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของงานอย่างชัดเจน จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนองค์กร จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายองค์กร และส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากร เป้าหมายองค์กร

4. ด้านร่วมดำเนินการ เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ จัดทำแผนการจัดการโรงเรียนสองภาษา กำหนดขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานตามแผน/โครงการให้ชัดเจน โดยจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน กำหนดยุทธศาสตร์เป็นประเด็นย่อยๆ ในการบริหารงานเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ที่กำหนด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม มอบหมายงานตามขั้นตอนของการจัดการโรงเรียนสองภาษา ประสานงานแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนสองภาษา กำกับ ติดตาม ดูแล การปฏิบัติงาน ทบทวนผลการดำเนินการ โดยเปรียบเทียบกับผู้ที่ดีที่สุดหรือคู่แข่งเปรียบประเมิณผลการปฏิบัติงานระดับหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุทิตา แพทย์ประทุม (2549) กล่าวว่า การร่วมปฏิบัติกิจกรรมเป็นขั้นตอนแสดงถึงบทบาทของผู้มีส่วนร่วมอย่างชัดเจน ซึ่งบางครั้งแสดงถึงแบบแผนการมีส่วนร่วมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันดำเนินการด้วย โดยลักษณะของการมีส่วนร่วมจะมีความแตกต่างกัน เช่น กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะกรรมการโรงเรียน กลุ่มคณะครูหรือกลุ่มผู้บริจาคเงิน หรือสิ่งของให้โรงเรียนจะมีบทบาทในการมีส่วนร่วมมาก คือ ผู้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรม และศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542) กล่าวว่า การดำเนินงานและการช่วยเหลือเกื้อกูลเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมอย่างเฉพาะเจาะจง ที่สะท้อนเป็นกิจกรรมในรูปแบบที่ทางรัฐบาลเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการให้มีส่วนร่วม กิจกรรมนี้เทียบได้กับการระดมสรรพกำลังที่จะพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงานสำเร็จและบอกแนวคิดพื้นฐานถึงความ

จำเป็นที่จะต้องระดมสรรพกำลังในภาคชนบทเพื่อจัดทำรูปแบบใหม่ให้มีสภาพที่ทันสมัยและมีการตอบสนองที่ดี และอภิชัย นุชเนื่อง (2551) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมการดำเนินงาน ประกอบด้วย เข้าร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สามารถดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินการของโรงเรียนทุกครั้ง สามารถให้ข้อเสนอแนะและเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และกิจกรรมงานวิชาการของโรงเรียน สามารถเข้าร่วมเป็นกรรมการคัดเลือก การพัฒนาและประเมินบุคลากรในโรงเรียน และการให้ความสำคัญกับนโยบายของโรงเรียนและถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน อีกทัช จิณณวัตร ปะโคทัง (2549) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และแรงงานหรือเข้าร่วมบริหารงาน ประสานงาน และดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก และณัฐกร สุขสม (2553) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกอบด้วย มีการประชุมชี้แจง และให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการนำแผนโครงการการฝึกอาชีพไปปฏิบัติ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน และชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการจัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะมอบหมายงาน ให้รับผิดชอบ มีการให้บุคลากรมีส่วนร่วมปรึกษาหารือทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูทัย บุญประเสริฐ (2542) ที่พบว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมของประชาชนที่เป็นการร่วมในการกำหนดปัญหา การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์ของกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในแบบที่จริงจัง (High-Involvement Management) ว่าเป็นการทำงานให้สมาชิกทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจในการปฏิบัติงาน ในการแก้ปัญหาและสร้างความสำเร็จให้แก่องค์กร

5. ด้านร่วมกำกับ ติดตาม และประเมินผล เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ กำหนดกรอบวิธีการ และแนวทางในการประเมินผลการจัดการโรงเรียนสองภาษา สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยระบุตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดผลการปฏิบัติงานให้ชัดเจน กำหนดเกณฑ์เชิงปริมาณ เกณฑ์เชิงคุณภาพ และการจัดทำรายละเอียดของเกณฑ์อย่างชัดเจน จัดทำแผน ปฏิทินการกำกับติดตามการจัดการโรงเรียนสองภาษา กำหนดผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตาม และประเมินผล ประชุม ปรึกษาหารือเมื่อเกิดปัญหา อุปสรรค และหาแนวทางแก้ไขร่วมกันนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนร่วม ติดตาม ประเมินผล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นตามปฏิทินการดำเนินการ นำเสนอผลการกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการโรงเรียนสองภาษา รายงานผลให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและ

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุทิตา แพทย์ประทุม (2549) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบจากรูปแบบเชิงบูรณาการมีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของชุมชนทุกประเด็น คือ ดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และสอบถามความคิดเห็น ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนกับสถานศึกษาชั้นพื้นฐานร่วมกันติดตามและประเมินผลการจัดทำกิจกรรม โครงการ เพื่อรายงานผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ สอบถามความคิดเห็นถึงปัญหาและอุปสรรค การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของผู้บริหาร ที่ใช้ประเมินว่าองค์กรนั้นๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ใช้ในการรายงานและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นไปตามแนวคิดของ ศิริกาญจน์ โกสุม (2542) ที่กล่าวว่า หลังจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ แล้ว ผู้ที่มีส่วนร่วมกันดำเนินการจะประเมินผลการดำเนินการร่วมกัน เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่อง ลักษณะของการประเมินผลที่ดำเนินการอยู่ คือ การสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น จากผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ที่นำมาใช้มากที่สุด คือ การประเมินผลการมีส่วนร่วมของประชาชนจากจำนวนของผู้มาร่วมงาน หรือให้การสนับสนุนในกิจกรรมที่ดำเนินการ ดังจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลและตรวจสอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ วลัยเสถียร (2546) ศึกษากระบวนการสร้างเสริมการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันที และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินณวัตร ปะโคทั้ง (2549) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียนโดดเด่น พบว่า การร่วมติดตามประเมินผล (Monitoring Participation) คือ การร่วมติดตามผลที่ทำและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ร่วมคิดปรับปรุงให้งานดีขึ้น และณัฐกร สุขสม (2553) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ในการประเมินผลการดำเนินการการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมงานตามสายงาน มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุม ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากร มีการดำเนินการประเมินตรวจสอบโดยให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมโดยยึดหลักความยุติธรรม พร้อมทั้งจะตรวจสอบได้ มีการกระตุ้นให้บุคลากรเตรียมความพร้อมต่อการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำผลไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน และการรายงานผล ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานหลังการปรับปรุงเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการ ใช้กระบวนการประเมินแบบมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของคณะทำงานในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีจุดประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของทีมงานให้สามารถปรับปรุงเพื่อสนับสนุน ช่วยเหลือกิจกรรมการปฏิบัติให้เกิดความสูญเปล่าให้น้อยที่สุดในองค์กร

6. ด้านร่วมรับผลจากการดำเนินการ เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ สร้างเครื่องมือเพื่อ

รวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนสองภาษา วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนสองภาษา นำเสนอผลการมีส่วนร่วมในการจัดการโรงเรียนสองภาษารายงานผลการจัดการโรงเรียนสองภาษา ให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุทิตา แพทย์ประทุม (2549) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมรับประโยชน์จากรูปแบบเชิงบูรณาการมีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของชุมชนทุกประเด็น คือ มีทั้งประโยชน์ทางตรงที่ต้องการให้เกิดตามกิจกรรมที่ปฏิบัติและผลประโยชน์โดยอ้อม ทั้งนี้เนื่องจากเกิดความร่วมมือที่ตระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้คนในชุมชนรับผลประโยชน์ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ วลัยเสถียร (2546) ที่ศึกษาขบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านวัตถุ และจิตใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคล และสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉนวนัตร์ ปะโคทัง (2549) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่น พบว่า การรับผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefits Participation) เป็นการร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ร่วมชื่นชมยินดีในผลงานที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ ซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีแบบสมานฉันท์ และมีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542) พบว่า เงื่อนไขที่สนับสนุนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของผู้นำ พบว่า ผู้นำชุมชนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้นำชุมชน และอภิชาติ นุชเนื่อง (2551) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของความพึงพอใจ และผลตอบแทน ประกอบด้วย มีความพึงพอใจในผลงานของโรงเรียน ครู และนักเรียน มีความเชื่อศรัทธาโรงเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียน การให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ชุมชนต้องการ การได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

การจัดการโรงเรียนสองภาษา 5 ด้าน ของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ สนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาโรงเรียนสองภาษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและบริหารโรงเรียนสองภาษา สนับสนุนให้ครูผู้สอนโรงเรียนสองภาษาเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนส่งเสริมให้ครูสืบค้นและใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมครูจัดทำ

หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสองภาษา วางแผนและจัดโครงสร้างการวัดและประเมินผลทั้งรายวิชา เตรียมเอกสารเพื่อการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยมีกิจกรรม วิธีการต่างๆ เช่น การประชุมชี้แจงการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ทุกกลุ่ม มอบหมายรับผิดชอบ จัดระบบบริหาร สารสนเทศที่ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการสรุปรายงานการประเมินแจ้งผู้เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน พัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยนำเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำคู่มือหรือแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการให้กับครู วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยครูเจ้าของภาษา ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรตามแผนที่กำหนด และนำผลการประเมินหลักสูตรมาเป็นสารสนเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัย อ่ำไพวรรณ โทณะวณิก (2549) กล่าวว่า โรงเรียนควรกำหนดปณิธานการศึกษาระบบสองภาษาในโรงเรียนให้ชัดเจน รวมทั้งเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาจะทำให้การศึกษาระบบสองภาษาประสบความสำเร็จนั้น การมีวิสัยทัศน์ และหลักสูตรที่ชัดเจน ตลอดจนสามารถชี้แจงต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายได้ ดังนั้น วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่กำหนดในการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนสองภาษา ควรระบุถึงแนวนโยบายในการจัดการศึกษาระบบสองภาษา ที่เน้นทักษะทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาด้านวิชาการของสถานศึกษาในทุกด้าน และละเอียด กลิ่นลำดวน (2550) กล่าวว่า การจัดการหลักสูตร โรงเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกในการนำเอกสารหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไปใช้ ความเข้าใจที่ถูกต้องของครูในการใช้เอกสารหลักสูตร การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างทั่วถึงแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไพโรจน์ สุทธิธวิลบุญ (2544) ที่กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ต้องมีการเตรียมการด้านบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การบริหารวัสดุ อุปกรณ์ การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม ซึ่งวิทวัส สมสกุล (2555) ที่กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรโรงเรียนต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรสองภาษาให้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน และต้องจัดทำระบบการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ควรจัดทำวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรให้เพียงพอ จัดให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรจัดการประชุมเพื่อแก้ไขหรือวิพากษ์หลักสูตรในช่วงปลายปีการศึกษา เพื่อทราบปัญหาและแก้ไขหลักสูตรที่บกพร่อง จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรให้เหมาะสมและต่อเนื่อง และเชิญประภา ก้วพิทักษ์

(2555) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลยึดหลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีการบูรณาการเรื่องเชื่อมโยงคุณลักษณะสำคัญของหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากลลงสู่สาระการเรียนรู้ หรือเพิ่มความเข้มของเนื้อหาสาระภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ พรหมศิริ (2549) ที่กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนสองภาษาว่า สถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา คือ ผู้ปกครองและนักเรียน การจัดการศึกษาจึงต้องมีประสิทธิผลให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเห็นได้และตัดสินใจเลือก และชัยพร สกุลพนารักษ์ (2552) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย จะต้องตั้งคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน มีหน้าที่กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วิสัยทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนสองภาษา ยึดหลักให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้

2. ด้านการบริหารผู้สอน เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ สนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาโรงเรียนสองภาษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนและบริหารโรงเรียนสองภาษา สนับสนุนให้ครูผู้สอนโรงเรียนสองภาษาเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสืบค้นและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสองภาษา วางแผนและจัดโครงสร้างการวัดและประเมินผลทั้งรายวิชา ส่งเสริมครูใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อที่มีคุณภาพตามหลักสูตรสองภาษา ประชุมครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำเอาผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน กำกับ ติดตามบุคลากรด้านการเรียนการสอน บริหารงานบุคคล ประกอบด้วยงานบุคลากรชาวต่างชาติ และงานพัฒนา สรรหาครูชาวต่างชาติของสถานศึกษาตามความต้องการ โดยผ่านกระบวนการคณะกรรมการสรรหาบุคลากร จัดตั้งคณะกรรมการสรรหาครูชาวต่างชาติของสถานศึกษาตามความต้องการ โดยผ่านกระบวนการคณะกรรมการสรรหาบุคลากร ประเมินครูผู้สอนชาวต่างชาติ ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคลากรเพื่อนำมาวางแผนในปีถัดไป กำหนดและดำเนินการในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร จัดตั้งคณะกรรมการสรรหาครูชาวต่างชาติของสถานศึกษาตาม

ความต้องการ โดยผ่านกระบวนการคณะกรรมการสรรหาบุคลากร คัดเลือกครูชาวต่างชาติต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู ส่งเสริมให้มีครูชาวต่างชาติครบทุกชั้นเรียนที่เปิดสอน และส่งเสริมครูผู้สอนชาวต่างชาติมีความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยชัยสิทธิ์ ตั้งธงทองกุล (2553) ที่พบว่า การบริหารโรงเรียนสองภาษานั้น การบริหารงานผู้สอนในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนององภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารผู้สอนเกิดความคล่องตัว มีความเป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้า ในอาชีพ และมงคล สุภามณี (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อการบริหารผู้สอน โดยเน้นให้โรงเรียนจัดให้มีครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และเพียงพอกับจำนวนชั้นเรียน โดยเฉพาะครูชาวต่างประเทศ และให้มีการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งผลการพัฒนานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และนำฝั่ง หมุดเพชร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานสอนเป็นหลัก และปฏิบัติงานด้านวิชาการควบคู่กันไปด้วย ภายใต้การตัดสินใจร่วมกันของผู้บริหารและคณะครู หรือครูรายบุคคล ซึ่งจากการวิจัยนี้พบว่า ครูต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการที่สำคัญๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร การประเมินผลการนำหลักสูตรสถานศึกษา มาใช้ในการเรียนการสอน และการตัดสินใจจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสุรวิรัตน์ พรหมเพ็ชร (2548) ได้ทำการวิจัยปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนสองภาษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครูผู้สอนชาวต่างประเทศมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนรักและสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริงและช่วยให้ครูไทยได้ศึกษาแนวทางดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และละเอียด กลิ่นลำดวน (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาครัฐ ช่วงชั้นที่ 3-4 ที่ดำเนินการสอนตามโครงการโรงเรียนสองภาษา พบว่า การดำเนินการด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ให้ครบตามโครงสร้างและเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของโรงเรียนสองภาษามีความจำเป็น ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานของโรงเรียนตามนโยบายโรงเรียนสองภาษาในระยะเริ่มต้น เป็นการดำเนินการโดยเร่งด่วน มีลักษณะโรงเรียนซ้อนโรงเรียน การคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารมาจากหัวหน้างานที่มีอยู่เดิมจากโรงเรียนปกติ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่สำหรับทุกคน และอำไพวรรณ โทณะวนิก (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการโรงเรียนระบบสองภาษาระดับประถมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้สอนชาวไทยและ

ชาวต่างชาติในระบบสองภาษา ควรเป็นครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง (Native Speaker) ซึ่งสอดคล้องกับคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ครูผู้สอนในระบบโรงเรียนสองภาษาต้องเป็นเจ้าของภาษา แต่ถ้าไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถสื่อสารในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา และสอบได้คะแนน TOEIC ไม่น้อยกว่า 550 คะแนน หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5 คะแนน และวิทยา พัฒนวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการประกอบการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่า องค์ประกอบด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญต่อรูปแบบการประกอบการของโรงเรียนสองภาษา ทั้งนี้เนื่องด้วยนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากร-มนุษย์ที่ดีจะส่งผลให้บุคลากรของโรงเรียน มีความตั้งใจในการทำงาน ในขณะเดียวกันนั้น บุคลากรในโรงเรียนยังสามารถสร้างสรรค์แนวคิดการทำงานใหม่ๆ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะสามารถเหนือชั้นกว่าคู่แข่งได้

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิดเชิงสร้างสรรค์ สนับสนุนนักเรียนมีโอกาสพบปะครูชาวต่างชาติได้ตลอดเวลา ส่งเสริมนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารติดตาม ควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติและชาวไทย จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียน จัดโครงสร้างการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหา และการพัฒนาการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสองภาษา จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน จัดบรรยากาศทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษ จัดตารางสอนเป็นไปตามโครงสร้างและเกณฑ์การจัดอัตรากำลังครูของโรงเรียนสองภาษา จัดและบริการวัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอน ให้นักเรียนในโครงการสองภาษามีกิจกรรมร่วมกับนักเรียนชั้นปกติในโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนและบันทึกการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ และรับผิดชอบในการบริหารการเงินและผลการดำเนินงานโรงเรียนสองภาษา สอดคล้องกับงานวิจัย อ้อมฉจิต แป้นศิริ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการโรงเรียนสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ คือ มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นทักษะกระบวนการคิด มีการจัดการเรียนรู้ในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานกับความเป็นสากล มีการจัดการเรียนรู้โดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีการจัดการเรียนรู้ที่สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษ และมีการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่มโดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ และอำเภอวรรณ โทณะวณิก (2549) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการโรงเรียนระบบสองภาษาระดับประถมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอนระบบสองภาษาเห็นได้ว่าโครงการที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนเป็นหลักสูตรที่ตรงกับแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นทักษะทางภาษาให้กับผู้เรียน โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษากับครูชาวต่างชาติโดยตรง ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน เน้นให้โรงเรียนระบบสองภาษาได้มีการพัฒนาคนให้มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการเน้นให้เด็กได้เรียนรู้และหาคำตอบด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้พร้อมทั้งเสริมสร้างทักษะพื้นฐานทางภาษาต่างประเทศ ซึ่งปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระบบสองภาษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮาร์เมอร์ (Harmer, 2002) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญของโรงเรียนระบบสองภาษา คือ การส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางภาษา การจัดการศึกษาระบบสองภาษาของประเทศไทยนั้น จะเน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยการแบ่งอัตราส่วนทางภาษาที่เป็นไปตามระดับชั้นเรียน ซึ่งมีการใช้สัดส่วนทางภาษาระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ไม่เท่ากัน จะสอดคล้องกับการพัฒนาการของผู้เรียนตามแนวคิดของคราเชิน (Krashen, 1981) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาทางภาษาของเด็กแต่ละวัย จึงส่งผลต่อการใช้อัตราส่วนทางภาษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่แตกต่างกัน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระบบสองภาษาในประเทศไทย มีรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบชิมชาบ โดยพยายามให้ผู้เรียนค่อยๆ ชิมซับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในระหว่างการจัดการเรียนการสอน พร้อมกับรักษาระบบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมเดิมไว้ ซึ่งมีรูปแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย 2 รูปแบบ ที่สอดคล้องกับแนวทฤษฎีของโคลิน (Colin, 2001) คือ รูปแบบที่ 1 การสอนภาษาที่สอนแบบชิมชาบเต็มเวลา (Total Immersion) รูปแบบที่ 2 การสอนภาษาที่สอนแบบชิมชาบบางส่วน (Partail Immersion)

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหา และแสวงหาความรู้ จัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน แบบฝึกหัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสอดคล้องกับหลักสูตร ส่งเสริมให้ใช้ตำราภาษาอังกฤษ ทุกสาระการเรียนรู้ ยกเว้นสาระภาษาไทย จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการเรียนการสอนที่ทันสมัย พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม

ที่สอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาห้องสมุดและ แหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน จัดหาหนังสือ ตำราเรียน สื่อประกอบการสอนที่หลากหลายกับความต้องการ และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ พัฒนาระบบการเรียนรู้ ที่ได้จากการศึกษาตัวอย่างผลงาน และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีของครูผู้สอน ส่งเสริมให้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์ และ ศูนย์การเรียนรู้พื้นฐานชุดมัลติมีเดีย และศูนย์การเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จัดโครงการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่สู่สาธารณชน สำรวจความต้องการของครูโดยการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้ครูได้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมาอำนวยความสะดวกแก่ครู ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียน พิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเป็นผู้ให้บริการ ด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบดูแล รักษา และการให้บริการสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน วางแผนและจัดทำโครงการในการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดระบบการดูแลการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์อย่างประหยัดถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัย ไพลีน กาญจนภานุพันธ์ (2545) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหา การพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สื่อการสอนภาษาอังกฤษ โดยยึดเนื้อหาจากรายวิชาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาที่มีความจำเป็นมากที่จะต้องร่วมมือกันในระหว่างครูที่สอนในระดับเดียวกัน ในด้านการคัดเลือกเนื้อหา แล้วนำเนื้อหาที่ได้มาสอบถามนักเรียนเพื่อดูน้ำหนักความสนใจ สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนการสอนและกิจกรรมในการเรียนการสอน และอำไพวรรณ โทณะวนิก (2549) ที่ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการโรงเรียนระบบสองภาษาระดับประถมศึกษาในประเทศไทย พบว่า สื่อการเรียนการสอนควรคำนึงถึงนโยบายการบริหารของโรงเรียน เงินงบประมาณ ความสะดวกในการใช้ ความสอดคล้องของสื่อการสอนที่มีต่อหลักสูตร ความหลากหลายของสื่อการเรียนการสอน ปัจจุบันทุกโรงเรียนจะให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการสอนในประเทศ และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ประกอบการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545) ที่ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องสถานศึกษาต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน และอ้อมจิต ใบนศรี (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านสื่อการสอน ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีความหลากหลายและทันสมัยต่อการเรียนการสอน มีความเพียงพอและเหมาะสมกับนักเรียน มีรูปแบบที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาตามหลักสูตรการเรียนรู้ มีสื่อนวัตกรรมที่เน้นเทคโนโลยี

มีสื่อสอดคล้องกับการพัฒนาทางภาษาแต่ละด้าน และมีสื่อพัฒนาและส่งเสริมความรู้ด้านนวัตกรรมของเจ้าของภาษา

5. ด้านการวัดและประเมินผล เป็นขั้นตอนของรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ได้แก่ ส่งเสริมการวัดและประเมินตามสภาพจริง วัดและประเมินผล ครอบคลุม และสอดคล้องกับสาระ มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ วัดผล ประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนโดยภาษาอังกฤษด้วยเครื่องมือวัดผลประเมินผลเป็นภาษาอังกฤษ ส่งเสริมการประเมินความรู้ ทักษะ เจตคติระหว่างสอนทุกครั้ง ประเมินความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ ทุกทักษะของนักเรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าขอรับการประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากหน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบมาตรฐานการเรียนการสอน นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลมาประเมินวิเคราะห์ผล นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้ในการจัดการศึกษาโรงเรียนสองภาษา นำเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศในโรงเรียน รายงานนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดระบบพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดเตรียมสื่อ และเครื่องมือสำหรับการนิเทศอย่างเหมาะสม จัดทำคู่มือการนิเทศการสอนโดยผู้มีความรู้และประสบการณ์ ให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูไทยและครูต่างชาติ จัดทำเอกสารคู่มือ การประเมินผลที่ชัดเจนสื่อสารเข้าใจง่ายและตรงกัน วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเทคนิคที่หลากหลาย กำหนดปฏิทินในการวัดและประเมินผลของแต่ละรายวิชาให้นักเรียนทราบ สนับสนุนให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง และสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย ไพลิน กาญจนานุพันธ์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหา การพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยบูรณาการเนื้อหาจากรายวิชาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาต้องทำควบคู่ไปกับการเรียนการสอนตลอดเวลา ส่งเสริมให้ครูได้ใช้โครงงาน และแฟ้มสะสมงานเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก และชัยพร สกุลพนารักษ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย พบว่า การประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาเป็นอันดับ 1 เนื่องมาจากการประเมินผลเป็นกระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบว่า นโยบายและแผนการของโครงการ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด การประเมินผล คือ 1) การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ตั้งไว้ 2) การควบคุมและเร่งรัดการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน 3) การศึกษาปัญหาในทางปฏิบัติ เพื่อแก้ไขแผนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น 4) การศึกษาแผนงานที่ได้ดำเนินไปแล้วเพื่อทราบว่าตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาที่มีอยู่อย่างไร

5) ศึกษาคุณผลกระทบทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่ตั้งไว้และไม่ตั้งไว้ อาจจะเป็นเหตุผลของการวางโครงการต่อไป และรุ่งทิพย์ พรหมศิริ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงพระระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา พบว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษา เนื่องจากการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และประกันคุณภาพเป็นกลไกสำคัญซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ มีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และเพ็ญประภา ก้วพิทักษ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า การประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน 2) ประชุมศึกษาคู่มือการประเมิน และร่วมวางแผนการประเมิน 3) ดำเนินการประเมิน 4) วิเคราะห์ผลการประเมิน 5) สรุปผลการประเมิน 6) รายงานผลการประเมิน โดยกำหนดให้ครอบคลุมกระบวนการในการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ควรประกอบด้วย ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างน้อย 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินการ ขั้นสรุป และเผยแพร่สารสนเทศของการประเมิน และอ้อมจจิต ไบ่นศรี (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการโรงเรียนสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีการวางแผนและประเมินผลไปพร้อมๆ กับการจัดการเรียนการสอน มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบทุกระยะ เครื่องมือที่ใช้การวัดและประเมินผลมีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน มีความสอดคล้องตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตามข้อกำหนดในหลักสูตร มีการปฐมนิเทศ และชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนทำการสอน และมีการประเมินผลการเรียนรู้ภายหลังเสร็จสิ้นการสอนแต่ละหน่วย และวิทยา พัฒนวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการประกอบกรของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่า องค์ประกอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสองภาษา ประเมินจากเอกสารการสอน การใช้สื่อการสอน และวิธีการสอนในห้องเรียน มีการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการสอนในโครงการสองภาษาให้แก่ครูชาวไทยและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสองภาษา จัดกิจกรรมให้ครูไทยและครูต่างชาติที่สอนในโครงการสองภาษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิควิธีการสอนซึ่งกันและกัน

3. ผลการประเมินรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ

จากการประเมินรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ มีความเป็นไปได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ ดำเนินการเพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีความเข้าใจในหลักการ รายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ว่าเป็นการประเมิน เพื่อพัฒนาคุณภาพ นอกจากนั้นรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ยังมีองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินที่ผ่านขั้นตอนจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการโรงเรียนสองภาษา และให้ผู้ทำการประเมินขั้นตอนตามค่าน้ำหนัก ความเหมาะสมแตกต่างกันไป รวมทั้งใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นไปได้ในแต่ละ ขั้นตอน ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในการประเมินและที่สำคัญ คือ การได้มาของซึ่งรูปแบบความร่วมมือ การจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ที่ให้ทุกฝ่ายที่มี ส่วนเกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียน สองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธิ (2551: 94) ที่กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา จึงทำให้ได้รูปแบบการประเมินที่ถูกต้องครอบคลุม มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหาร โรงเรียนควรนำไปพัฒนา และข้อมูลเหล่านี้เป็นสารสนเทศความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษา สำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาทางการบริหาร การจัดการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สองภาษา ควรกำหนดเป้าหมายส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความสามารถ โดยกำหนดเป็นโครงการหรือ แผนงานในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพมากพอที่จะแข่งขันกับนานาชาติ

1.2 สถานศึกษาควรมีกิจกรรมและเน้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้ามา มีบทบาทบริหาร การจัดการโรงเรียนสองภาษาในรูปแบบต่างๆ การคิดค้นแผนการร่วมมือ โครงการนำร่อง หรือกลไกการ ประสานไปยังหน่วยงานภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.3 สถานศึกษาควรศึกษาคู่มือการดำเนินการให้เข้าใจ โดยเฉพาะขั้นตอนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถปฏิบัติได้เป็นรูปธรรม และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.4 สถานศึกษาควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าความสำเร็จขององค์กร คือ ผลรวมของทุกคน การทำงานจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ องค์กรจะไม่ประสบผลสำเร็จได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานต้นสังกัด

2.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรนำรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานด้านการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา และงานหลักของสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน

2.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณให้มากและเพียงพอที่โรงเรียนจะสามารถพัฒนาห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ ให้มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เอื้อต่อการให้บริการ มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และค้นคว้าอย่างหลากหลาย

2.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้มีการบริหารผู้สอนอย่างมีอิสระและคล่องตัว โดยสามารถกำหนด สรรหา บรรจุ จัดจ้าง ครูผู้สอนของโรงเรียนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานด้านอื่นของสถานศึกษา โดยยึดหลักการทำงานแบบร่วมมือหรืออาจศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านนั้นๆ

2. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบความร่วมมือการจัดการโรงเรียนสองภาษาสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ระหว่างสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาเอกชน